

UCHWAŁA Nr XXXV/187/2017
RADY GMINY GŁOGÓW
z dnia 09.03.2017 r.

w sprawie: **przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Głogów na lata 2017-2019.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016r. poz. 446 ze zmianami)) oraz art. 176, pkt. 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2016r. poz. 575 ze zmianami) Rada Gminy Głogów uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się „Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Głogów na lata 2017-2019”, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

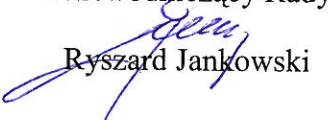
§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Głogów.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Ryszard Jankowski

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Głogów na lata 2017-2019

1. WSTĘP

Pierwszym i zarazem najważniejszym środowiskiem społecznym, w którym przebiega proces wychowawczy jednostki jest rodzina. Rodzina jest nierozzerwalnie związana z istnieniem ludzkiego społeczeństwa, ponieważ w każdym społeczeństwie niezależnie od sposobu zdobywania środków do życia i form gospodarowania, rodzina zaspokaja podstawowe potrzeby swych członków. August Comte twórca socjologii uważał rodzinę za narzędzie uspołeczniania jednostek, przygotowania ich do życia w społeczeństwie, według niego rodzina jest „szkołą życia społecznego”. Rodzina jest dla człowieka tak zwaną grupą podstawową, to znaczy grupą, z którą osobowość jednostki jest ściśle związana, zwłaszcza w aspekcie pełnienia ważnych ról społecznych (rola męża, ojca, żony, matki itp.). Rodzina powinna być najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka oraz źródłem zaspokajania jego potrzeb w sferze psychicznej i materialno - bytowej. Rodzina funkcjonalna, konsekwentnie i z powodzeniem spełniająca swoje zadania, stanowi dla swych członków, przede wszystkim dla dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Uzależnienia, przemoc w rodzinie, niezaradność i brak umiejętności wychowawczych, zdarzenia losowe wywołujące sytuacje kryzysowe oraz zła sytuacja materialna to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Podstawową zasadą Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jest ochrona prawna rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Głogów na lata 2017 – 2019 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczych.

Założone w programie cele i zadania są spójne z założeniami wynikającymi z:

- ▲ ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2016r. poz. 575 ze zmianami)
- ▲ ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2016r., poz. 930 ze zmianami)
- ▲ ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2015r. poz. 1390 ze zmianami),
- ▲ ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2015r., poz. 1286 ze zmianami),

2. DIAGNOZA

Trudno w sposób jednoznaczny określić liczbę rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodziny dysfunkcyjne, ze względu na fakt, iż nie wszystkie rodziny borykające się z takimi trudnościami i problemami korzystają ze wsparcia instytucji pomocowych. Wobec czego wiedza, którą posiadają te instytucje jest wiedzą niepełną. Na dzień 31 grudnia 2015 r. w Gminie Głogów mieszkało 6538 mieszkańców, w tym w wieku przedprodukcyjnym 1287osób (Dane GUS publikacja Statystyczne Vademecum Samorządowca 2016).

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Głogowie wynika, że w latach 2014- 2016 rodziny zamieszkałe w Gminie Głogów korzystały ze świadczeń pomocy społecznej z następujących powodów:

Powody przyznania pomocy	Liczba rodzin rok 2014	Liczba rodzin rok 2015	Liczba rodzin rok 2016
Ubóstwo	88	93	89
Bezdomność	12	8	7
Potrzeba ochrony macierzyństwa: w tym rodziny wielodzietne	8 5	7 4	11 7
Bezrobocie	67	65	56
Niepełnosprawność	51	49	46
Długotrwała lub ciężka choroba	27	39	37
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, w tym: - rodziny niepełne - rodziny wielodzietne	16 11 5	15 12 4	25 17 4
Przemoc w rodzinie	1	2	3
Alkoholizm	15	12	14
Trudności w przystosowaniu w rodzinie po opuszczeniu zakładu karnego	2	1	-
Sytuacja kryzysowa	4	-	4

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogowie w latach 2014-2016 udzielił następującej pomocy:

Formy udzielanej pomocy	Liczba rodzin rok 2014	Liczba rodzin rok 2015	Liczba rodzin rok 2016
Świadczenia pomocy społecznej	112	113	112
Opłacenie gorącego posiłku dla dzieci uczęszczających do przedszkoli oraz szkół	97 dzieci z 48 rodzin	84 dzieci z 45 rodzin	84 dzieci z 46 rodzin
Zasiłki rodzinne	164	164	175
Fundusz alimentacyjny	47	35	36

Rodziny w zależności od zdiagnozowanych potrzeb oraz sytuacji bytowej, rodzinnej i materialnej miały zatem możliwości korzystania z różnorodnych form wsparcia finansowego na podstawie 3 ustaw.

Dodatkowo od 2016 roku dla rodzin z dziećmi państwo zaproponowało nową formę wsparcia - świadczenie wychowawcze tzw. „500+”. Z pomocy skorzystało **565** rodzin, w tym na pierwsze dziecko **240**. Łącznie rodzinom wypłacono 6571 świadczeń.

Pomoc udzielana jest również w sytuacji wystąpienia zjawiska przemocy w rodzinie. Działający w Gminie Głogów Zespół Interdyscyplinarny w okresie 3 lat prowadził procedurę Niebieskiej Karty w 48 rodzinach, w których wychowywało się 30 dzieci. W poszczególnych latach wszczęto procedurę Niebieskiej Karty zgodnie z poniższym zestawieniem:

- 2014 – 12 kart
- 2015 - 11 kart
- 2016 – 25 kart.

W sytuacji zagrożenia dobra dziecka, na podstawie postanowienia Sądu dzieci umieszczane są w pieczy zastępczej oraz placówkach różnego typu. Od roku 2012 Gmina Głogów ponosi koszty umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Poniższa tabela przedstawia sytuację z okresu 3 ostatnich lat:

Rok	Liczba dzieci	Roczne koszty ponoszone przez gminę
2014	10 dzieci w 7 rodzinach zastępczych	54759 zł
2015	10 dzieci w 7 rodzinach zastępczych	66758 zł
2016	10 dzieci w 7 rodzinach zastępczych	51790 zł

Zadaniem Gminy jest wspieranie rodziny poprzez pomoc w formie przydzielania Asystenta rodziny. Rolą Asystenta jest praca z rodziną w jej środowisku zamieszkania, w celu między innymi poprawy funkcjonowania rodziny i wspierania w wypełnianiu ról opiekuńczo – wychowawczych, zawodowych. Asystent pracuje również z rodzinami, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, w celu powrotu dzieci do rodziny.

Od 2015 roku ze środków z dotacji zatrudniany był Asystent rodziny, w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Głogowie. Od 2017 roku w Gminie Głogów asystent zatrudniony jest na umowę zlecenie od m-c stycznia.

Rok	Liczba rodzin objętych	Liczba dzieci
2015	6	19
2016	6	14

Łącznie z pomocy Asystenta w okresie 2 lat skorzystało 10 rodzin. W przypadku dwóch rodzin wsparcie w tej formie zostało zapoczątkowane w 2015 roku.

Od września 2016 r. dla mieszkańców Gminy Głogów, w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Głogowie realizowany jest program profilaktyczny obejmujący wsparcie dla rodziców, którzy chcą podnieść swoje kompetencje rodzicielskie oraz tych którzy przeżywają trudności opiekuńczo - wychowawcze **Szkoła dla Rodziców**. Zajęcia mają na celu: naukę umiejętności dialogu i kształtowania relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaufaniu, budowanie więzi rodzic – dziecko, doskonalenie umiejętności porozumiewania się z dziećmi,

refleksję nad własnymi postawami wychowawczymi oraz wzajemną wymianę doświadczeń. Odbył się 1 cykl zajęć dla 10 rodziców.

Dodatkowo w latach 2009-2014 Gmina Głogów - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogowie realizowała projekt systemowy pn. „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji szansą na poprawę warunków zatrudnienia mieszkańców Gminy Głogów” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W ramach aktywnej integracji ośrodek zawierał kontrakty socjalne – zawarto łącznie - 42 kontrakty socjalne. W ramach projektu udział wzięło 25 rodzin z dziećmi. Osoby uczestniczące w projekcie zdobyły dodatkowe kursy, kwalifikacje i umiejętności niezbędne do aktywniejszego poszukiwania pracy i podjęcia zatrudnienia.

Na podstawie sporządzonej diagnozy można stwierdzić, iż rodziny z dziećmi wymagają wieloaspektowych działań i wszechstronnego wsparcia ze strony jednostek samorządu terytorialnego oraz państwa. Najbliżej rodzin jest Gmina, która udziela zarówno wsparcia finansowego, jak również usługowego i rzeczowego. Zaplanowane kierunki działań mają na celu jak najszerze wsparcie rodzin mieszkających na terenie Gminy Głogów w codziennym funkcjonowaniu.

3. CELE PROGRAMU

Dbłość o dobro dziecka i dobro rodziny występowała już we wcześniejszych regulacjach dotyczących obowiązków administracji publicznej w zakresie pomocy dla rodziny znajdującej się w kryzysie. Nowe uregulowania określone w ustawie o systemie pieczy zastępczej mają na celu przede wszystkim zastosowanie takiego systemu działań wobec rodzin wymagającej wsparcia by zgodnie z art. 112 wymienionej ustawy umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej nastąpiło dopiero po wyczerpaniu wszystkich form pomocy rodzicom dziecka, o których mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, chyba, że dobro dziecka wymaga zapewnienia mu niezwłocznie pieczy zastępczej.

Na podstawie dokonanej diagnozy sytuacji rodzin w gminie oraz na podstawie obowiązującego stanu prawnego zdefiniowano cel główny programu. Celem głównym programu jest wspieranie rodzin z gminy Głogów w wypełnianiu ich funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci.

Aby został osiągnięty cel główny programu wyznacza się cele szczegółowe:

- 1) Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny.
- 2) Wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo celem przywrócenia prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie.
- 3) Podejmowanie działań koordynujących wobec podmiotów zajmujących się rodzinami dysfunkcyjnymi.

4. KIERUNKI DZIAŁAŃ

Rodzina wypełniając swoje funkcje, zwłaszcza funkcję wychowawczą, wpływa na „jakość” młodego pokolenia, jego rozwój emocjonalny i intelektualny. Złe warunki materialne rodziny, powodujące sytuacje, w których rodzina nie będzie w stanie własnym staraniem zaspokajać podstawowych potrzeb życiowych, to tylko jeden z czynników prowadzących do wykluczenia społecznego, często u podłoża tego zjawiska leżą inne problemy zaburzające funkcjonowanie rozwoju dziecka. Rodzina jako naturalne środowisko, przeżywając trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci, wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej

członków. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest też największym osiągnięciem dla społeczności lokalnej, w każdej sferze życia. Wobec powyższego przyjmuje się następujące kierunki działań zapewniających osiągnięcie założonych celów:

Cel szczegółowy 1. Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny	
Zadania	Wskaźniki realizacji działań
Zapewnienie opieki przez asystenta, rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	- liczba asystentów pracujących na rzecz mieszkańców Gmina Głogów, - liczba rodzin, którym przydzielono asystenta, z podziałem na rodziny z dziećmi i rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej
Organizacja warsztatów, szkoleń, projektów dla rodzin z Gminy Głogów	- liczba szkoleń, warsztatów, projektów - liczba uczestników
Działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin, w których opiekunowie pozostają bez pracy, w ramach projektów aktywnej integracji	- liczba osób i rodzin objętych projektem - liczba osób objętych kontraktami socjalnymi - liczba osób, które ukończyły kursy zawodowe
Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców	- liczba rodzin objętych monitoringiem
Umożliwienie funkcjonowania na terenie Gminy Głogów rodzin wspierających	- liczba rodzin wspierających
Dofinansowanie działalności placówek wsparcia dziennego na terenie Gminy oraz zapewnienie środków finansowych na utworzenie nowych placówek	- liczba działających placówek - liczba nowo powstałych placówek - liczba dzieci objętych opieką placówek

Cel szczegółowy 2. Wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo celem przywrócenia prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie.	
Zadania	Wskaźniki realizacji działań
Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom ubogim	-liczba i formy udzielanej pomocy -liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą
Objęcie dożywianiem wszystkich dzieci wymagających tej pomocy	- liczba dzieci korzystających z posiłków
Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	-liczba rodzin i dzieci objętych monitoringiem
Zapewnienie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	- liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych placówkach - wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach
Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, pedagogiczne, socjalne, prawne, zawodowe)	- liczba udzielonych porad - liczba zatrudnionych specjalistów

Cel szczegółowy 3. Podejmowanie działań koordynujących wobec podmiotów zajmujących się rodzinami dysfunkcyjnymi.	
Zadania	Wskaźniki realizacji działań
Utworzenie zespołów interdyscyplinarnych, w których skład wchodzić powinni (w zależności od oceny sytuacji rodziny i dziecka) pracownik socjalny, kurator, przedstawiciel służby zdrowia, pedagog szkolny, wychowawca placówki opiekuńczo - wychowawczej przedstawiciel organizacji pozarządowej, przedstawiciel Policji przedstawiciele Kościołów i związków wyznaniowych	-liczba zespołów
Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zawodowo związanych z pomocą dziecku i rodzinie, realizowane będzie w szczególności poprzez organizowanie wspólnych szkoleń i warsztatów dla osób działających na rzecz dziecka i rodziny.	- liczba szkoleń - liczba osób biorących udział w szkoleniach

5. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są:

- 1) Rodziny z terenu Gminy Głogów, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.
- 2) Dzieci i młodzież z terenu Gminy Głogów, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki.
- 3) Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

6. REALIZATORZY PROGRAMU

Koordynatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogowie przy współpracy z następującymi instytucjami:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Głogowie,
- Powiatowe Centrum Pieczy Zastępczej w Głogowie,
- Dom Dziecka w Głogowie,
- rodziny zastępcze,
- szkoły gminne,
- Policja,
- Urząd Gminy Głogów,
- organizacje pozarządowe,
- przedstawiciele Przychodni Zdrowia,
- Gminny Ośrodek Kultury w Przedmościu,
- placówki wsparcia dziennego,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- sądy, kuratorzy sądowi,
- inne instytucje i organizacje działające na rzecz rodziny.

7. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 będą:

- 1) Środki pochodzące z budżetu Gminy Głogów,
- 2) Dotacje celowe oraz środki pozabudżetowe pozyskiwane z innych źródeł, w tym środki z Budżetu Państwa – programy.

8. MONITORING

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogowie. Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będą poprzez przedkładanie przez Wójta Gminy Głogów w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Gminy Głogów sprawozdań z realizacji Programu, sporządzanych na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Ryszard Janowski